No. 274. 1833.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- *Nieuws-*

COURANT. en Wetenschappelijk *Blad.*

Zaturdag *16 November.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze, ten verzoeke van den Hoog-Edel Gestr. Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken-Kommandant, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van den 16. dezer, de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *zeven* ure en gesloten des avonds ten *vijf* ure; zullende de Drijfboomen gelijktijdig met de Poorten geopend worden, doch een *half* uur vroeger dan deze worden gesloten.

BREDA, den 15. November 1833.

D. R. B. O. D., *Vt.*

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHRAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische kamer van afgevaardigden heeft zich in hare zitting van gisteren alleen met de vorming van haar bureau en het benoemen van commissien bezig gehouden. Reeds bij de eerste stemming voor eenen president kreeg de heer *Raikem* de meerderheid; 43 van de 67 stemmen, en werd dus als zoodanig geproclameerd, tot vice-presidenten werden benoemd de heeren *Dubus* en *Coppieters*, tot secretarissen de heeren *Liedts*, *de Renesse*, *Dellafaille* en *Corbisier*. Tot leden van de commissie voor het adres van antwoord werden door de kamer verkozen: de heeren *Detheux*, *Dubus*, *Defoere*, *Ch. Vilain XIIII*, *de Behr* en *Fallon*. Voorts werden, op voorstel van den heer *Du Mortier*, even als bij de vorige zitting, eene commissie voor de zaken van de nijverheid en eene voor die van de finantien benoemd, en vaartoe dezelfde leden ingekozen. Door den minister van finantien werden nog in deze zitting de ontwerp-budgetten voor het volgend jaar overgelegd. Volgens een der belgische bladen zouden bij dezelve, op het stuk der grondbelasting, slechts 25 additionele centimes worden voorgeslagen, en de ontlasting alzoo 15 centimes bedragen. De kamer is onbepaald gescheiden.

— De pruissische gezant, baron *d'Arnim*, was heden morgen te Brussel nog niet aangekomen. Van den oostenrijkschen graaf *Dietrichstein* melden de belgische bladen niet anders, dan dat hij eene voorstelling in den schouwburg had bijgewoond.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. [illegible] 96; Bras. 67; Sp. perpet. 56¼ ⅜ 56¼; 3 pCt. 37; [illegible]

FRANKRIJK.

[illegible], den [illegible] November.

De ministeriele bladen vermelden heden niet anders, dan dat de telegraphische depeche van Bayonne niets belangrijks heeft overgebragt, daar de toestand der partijen in de Noordelijke provincie van Spanje volmaakt dezelfde was. Ook de berigten, die men van de grenzen heeft ontvangen, zijn weinig beduidend, zich tot het volgende bepalende:

Het gerucht, gisteren verspreid, dat de vesting St. Sebastiaan in handen der insurgenten was gevallen, heeft zich niet bevestigd; daarentegen verzekerde men te Bordeaux, dat de geringe bezetting van Irun, uit niet meer dan 80 man bestaande, zonder eenen aanval af te wachten, op Fransch grondgebied de wijk had genomen, zoodat ook deze plaats voor de koningin verloren was.

De nederlaag door den generaal *Castagnon* en *El Pastor* te Tolosa geleden, is hun door eene geduchte overmagt toegebragt. De insurgenten hadden alleen op dit punt 4 a 5000 man goed gewapende troepen vereenigd, tegen welke gengemde bevelhebbers zich nog eenen geruimen tijd hebben verdedigd, doch eindelijk genoodzaakt zijn geweest met aanmerkelijk verlies naar St. Sebastiaan de wijk te nemen.

Te Pampelona meende men den 2den dezer te weten, dat de generaal *Sarsfield* eindelijk den vorigen dag naar Vittoria was op weg gegaan, terwijl volgens anderen, deze togt nagenoeg onbepaald was verschoven.

De maarschalk *Bourmont*, bij wien de Spaansche autoriteiten eene correspondentie met don *Carlos* zouden gevonden hebben, was, zoo men te Bordeaux verzekerde, krijgsgevangen verklaard.

Eindelijk deelt men het afschrift mede eener proclamatie van den aartsbisschop van Leon, waarin dezelve zijne landgenooten tot de handhaving der regten van don *Carlos* te wapen roept. [illegible] evenwel [illegible], dat weinig overeenkomt met [illegible] brief [illegible], doet aan de echtheid twijfelen.

Omtrent de houding, die het fransch gouvernement zal aannemen, en bepaaldelijk, over de kwestie der interventie is men nog steeds in dezelfde onzekerheid, ofschoon heden door eenige dagbladen wordt vermeld dat de halfjarige verloven, die onlangs werden ingehouden, thans door het ministerie aan alle korpsen, die niet onmiddelijk tot het observatieleger behooren, worden uitgereikt. Wanneer men overigens tot eene gewapende tusschenkomst mogt besluiten, schijnt deze maatregel niet minder tegen de zoogenaamde liberalen, dan tegen de koningsgezinde partij in Spanje gerigt te zijn. De vrees dat de koningin regentes genoodzaakt zal zijn, zich der eerste geheel in de armen te werpen, is een voorname drijfveer, daar men het bestuur, evenmin in de handen der zoogenaamde vrijheidsvrienden, als in die der ultra-koningsgezinde partij wilde geplaatst zien. De overtuiging hiervan, maakt dan ook dat de liberale dagbladen alhier minder dan te voren op eene interventie aandringen, en zelfs, hoezeer zij overigens tot dergelijke tegen [illegible] zijn, het gouvernement thans het schrikbeeld van eenen oorlog tegen de Spaansche natie, zoo als die in 1811 en 1812 gevoerd werd, voorhouden.

Sinds eenige dagen is de openbare aandacht, wat de binnenlandsche aangelegenheden betreft, inzonderheid gevestigd op de verkiezingen voor de departementale raden. Allereerst heeft deze zaak tot een eindeloos geschrijf tusschen de bladen der onderscheiden partijen, en ook tusschen de koningsgezinde onderling aanleiding gegeven. Het gold de vraag, of de aanhangers der zoogenaamde legitimiteit den eed, die van de kiezers gevorderd wordt, zouden weigeren, of wel met of zonder eenig voorbehoud zouden afleggen. Eindelijk heeft het stelsel der *Gazette de France*, wier verlangen was, dat men zich van alle bemoeijing in de openbare aangelegenheden moest onttrekken, zoolang de staatkundige regten niet aan alle ingezetenen, zonder onderscheid van vermogen, of staatkundige gevoelens, genomen waren, onder hare partij de overhand behouden. Op de meeste plaatsen hebben de koningsgezinden zich geheel buiten de kiesvergaderingen gehouden, op enkele andere hebben zij bij een formeel protest geweigerd den eed af te leggen. De strijd zich dus tusschen de voorstanders van het gouvernement en de liberalen bepalende, is spoedig beslist geweest, daar de wensch tot behoud, vooral onder de burgerklassen, den meesten weerklank vindt. Van een zestigtal verkiezingen wier uitslag tot heden bekend is, zijn er voor 't minst vijftig in den geest van 't bestuur uitgevallen.

— De fondsen waren heden (12 *November*) genoteerd: 5 pCt. kont. 101,75; op tijd 101,80; 3 pCt. kont. 73,90; op tijd 73,95; Nap. renten kont. 90,45; op tijd 90,35; Sp. perpet. kont. 60¾; op tijd 61; 3 pCt. kont. 35¾; op tijd 35⅝; Cortes geopend 16⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den November.

De tweede kamer der Staten-Generaal heeft zich bezig gehouden met het onderzoek der voordragten, betreffende de geldmiddelen, en reeds zijn door de afdeelingen bedenkingen op de voordragten aan de regering medegedeeld, waarop de antwoorden te gemoet gezien worden. In afwachting hiervan, zijn vele leden voor eenige dagen huiswaarts gekeerd.

— Te Utrecht heeft ll. dingsdag, zijnde de dag, waarop voor drie jaren de kompagnie jagers der heeren studenten hare akademiestad verliet, de aangekondigde plegtigheid van de uitreiking der eere-wapenen aan de heeren officieren en onder-officieren van het studenten jager-korps plaats gehad. Ter bijwoning der plegtigheid, die in het groot auditorium der hooge school werd gehouden, waren niet alleen de heeren curatoren en professoren, maar ook de voorname autoriteiten der stad en vele aanzienlijke ingezetenen genoodigd. De heeren officieren en onder-officieren van het jagerkorps werden door eene commissie uit de heeren studenten binnengeleid en hun de voor hen bestemde eereplaatsen aangewezen, waarop, nadat alvorens de muzijk zich welluidend had laten hooren, door den heer *C. Star Numan*, kandidaat in de regten en sergeant bij de kompagnie, eene rede werd uitgesproken en toespraken werden gedaan, die niet alleen de vinding, het verstand en den mannelijken toon van den jeugdigen spreker deden bewonderen, maar hem ook, uit hoofde de edele gevoelens in zijne rede heerschende, aller hoogachting deden verwerven. De kostbare eere-wapenen en geschenken werden daarop aan de heeren officieren plegtstatig uitgereikt, na welke uitreiking de bevelhebber der kompagnie, de Wel-Ed. Gestr. heer *Wolthemie*, diep getroffen, zijne gevoeligheid voor de eer, aan hem en aan de overige heeren door deze geschenken aangedaan, in gepaste bewoordingen openlijk te kennen gaf, terwijl de algemeene toejuiching der jagers genoegzaam toonde, hoezeer hun dit antwoord welgevallig was en tevens, hoezeer de heer *Numan* in hunnen geest en als uit hun hart gesproken had. Laatstgemelde nam alsnu uit deze toejuiching nog aanleiding, om zich en zijne wapenbroeders in de achting en vriendschap van hen aan te bevelen, onder wier bevelen en geleide zij eenen geruimen tijd hadden doorgebragt, en wendde de spreker zich ten laatste tot de genoodigden, om hun voor hunne betoonde belangstelling en tegenwoordigheid bij de plegtigheid dank te zeggen. De zaal van den schouwburg was ingerigt, ten einde, na de plegtigheid, ieder zijne opwachting bij de heeren officieren zou kunnen maken; de gedenkwaardige dag werd met eene souper besloten, dat tot algemeene vreugde en genoegen is afgeloopen.

— Te Vianen heeft den 11den dezer de plegtige uitreiking van de eere-medailles aan die miliciens plaats gehad, welke bij het beleg der citadel van Antwerpen zijn tegenwoordig geweest en zich met groot verlof in die gemeente bevonden. Op het raadhuis werden, na eene gepaste aanspraak van den heer burgemeester der plaats, gemelde dapperen, in naam des Konings, met de eereteekens versierd. Des avonds had in het logement *de Roos* een souper plaats, waarbij gemelde miliciens genoodigd waren, en vaderlandsch gevoel en gulle vrolijkheid mede voorzaten.

— Bij Koninklijk bevelschrift van 20 October, den 9den dezer te Berlijn bekend gemaakt, is de generaal der infanterie *von Hake*, als Minister van Oorlog ontslagen geworden, en de luitenant-generaal *von Witzleben*, adjudant-generaal des konings, in deszelfs plaats, tot minister van oorlog benoemd, met de leiding van welk departement hij reeds eenigen tijd, uit hoofde van ongesteldheid des generaals von Hake, was belast geweest.

— Den 10den dezer is te Dusseldorf de vierde vergadering van den Provincialen Landdag der Rhijn-provincien plegtig geopend.

— In berigten uit de Rijn-districten wordt vrij ernstig geklaagd over de vermeerdering van zwervende sluikersbenden. Zoo werden in den avond van den 27sten October, bij Germerheim, tien tolbedienden door 400 à 500 sluikhandelaars overvallen, ontwapend en zoo lang op den grond gehouden, tot dat circa 200 centenaars goederen waren uitgeladen. In den avond van den 25sten werden drie smokkelaars te Lermersheim, door een en hetzelfde schot eens tolbediendens gekwetst. Tusschen Berg en Nedburg heeft men in den nacht van 27 ll. eene smokkelaarsbende van 200 à 250 man waargenomen.

— De *Indicateur de Bordeaux*, van den 8sten dezer, deelt berigten van de Portugesche grenzen, van den 27sten October ll., over Spanje ontvangen, mede, volgens welke eene afdeeling der troepen van dom *Pedro* binnen Abrantes zou getrokken zijn en zich meester gemaakt hebben van het gezin van don *Carlos* en de zusters van dom *Miguel*, die daarop naar Lissabon waren gevoerd. Intusschen spreken de jongste berigten, over Engeland, uit Portugal, tot den 3den dezer loopende (*zie hier onder*), met geen enkel woord van dit een en ander, zoodat opgemeld berigt veilig voor onwaar mag gehouden worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den November.

De regering van het groothertogdom Hessen heeft ingetrokken de vergunning tot de uitgave van het tijdschrift *de Beobachter in Hessen bij Rhein*, en de verdere uitgave van *het Nieuwe Hessische Volksblad* verboden.

— De aanstaande zitting der Keur-hessische standen zal waarschijnlijk nog deze maand geopend worden, doch slechts weinige weken, ter overweging van de meest noodzakelijke onderwerpen, duren.

— Uit Weenen schrijft men van den 4den dezer: Er is zoo even een Oostenrijksch koerier uit Parijs alhier aangekomen, wiens depeches zoo men zegt, tot Spanje betrekking hebben. Daarentegen is een der adjudanten van den maarschalk *Maison* naar Parijs vertrokken. De spaansche gezant heeft zijne geloofsbrieven ontvangen, doch kan dezelve niet overhandigen, zoo lang Koningin *Isabella* niet is erkend; en men weet nog niet op welke wijze en wanneer zulks zal geschieden. Graaf *Appony* is voor eenige dagen uit Hongarijen terug gekeerd; doch het schijnt nog niet bepaald, wanneer hij zijne vorige betrekking te Parijs weder zal opnemen. — Met de laatste berigten uit den Haag is men zeer te vreden, en ter beurze meent men sints gisteren dat de Belgische kwestie haar einde reeds nadert. — De meeste der jonge karlisten die nog hier waren zijn naar Praag vertrokken om *Karel X* te begroeten. De hertogin *van Berrij* moet het voornemen hebben om zich voor eenen tijd naar Praag te begeven, en zich dan met haren gemaal in Toskanen te vestigen. — De uitgewekene Polen, die naar Amerika willen oversteken, zijn meest alle naar Triest vertrokken, waar het gouvernement hun schepen bezorgt, en aan de onbemiddelden ondersteuning geeft. — Men spreekt van eene nieuwe leening, waarover het bestuur met eenige negotie-huizen in onderhandeling zoude zijn. — Voor twee dagen is den franschen gezant, *de St. Aulaire*, door den Vorst *v. Metternich* op een prachtig gastmaal onthaald; gisteren is een dergelijk feest door den Russischen gezant gegeven.

De fonds-notering was te Weenen, den 5den dezer, als volgt; Metall. 5 pCt. $93\frac{1}{2}$; 4 pCt. $82\frac{3}{4}$; Loten $131\frac{5}{8}$; Bankbill. $54\frac{1}{4}$; Bankactien $1206\frac{1}{2}$, 1207.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den November.

De berigten alhier uit Portugal tot den 3den dezer ontvangen, vermelden, dat in de nabijheid der hoofdstad niets beslissends was voorgevallen. Het gerucht, dat de steden Coimbra en Leyria zich voor dona *Maria* zouden hebben verklaard, heeft zich niet bevestigd, en het eenige voordeel, hetwelk aan die zijde was behaald, bestond in de vermeestering van de weinig beduidende stad Alcacer do Sal aan den oever van den Taag. Uit de hoofdstad zond men dagelijks versterking naar het leger, dat zich in de nabijheid van Santarem bevond, en men vleidde zich de Miguelisten uit deze sterke positie, hetzij door geweld, hetzij door gebrek, te zullen verdrijven. Algarvien werd nog steeds door de guerillas van dom *Miguel* afgeloopen, terwijl eene kleine gewapende magt, de eenige plaats die voor dom *Pedro* hield, de stad Lagos bewaarde. De bezetting dier stad moet zich in den ongelukkigsten toestand bevinden.

Het Eskader, [illegible] de dom *Pedro* [illegible] ontvangen, werden [illegible] eene expeditie [illegible] het eiland Madera te ondernemen.

Te Oporto [illegible] steeds over de zwakheid der bezetting [illegible] vooral nadat dezelve [illegible] werd verminderd. Op den 29sten namelijk ontving de generaal *Stubbs* den last, [illegible] troepen [illegible] naar Lissabon [illegible] [illegible] Coimbra te ondersteunen. [illegible] 1800 man [illegible] het bevel van den kolonel *Duarte* [illegible] den volgenden dag met [illegible] naar het zuiden. De generaal *Stubbs* [illegible] het hoofd [illegible] [illegible] [illegible] dom *Miguel* [illegible] troepen en [illegible] de generaal [illegible] Oporto [illegible] *Povoas* [illegible] hij vernam, [illegible] Villa Nova [illegible] Mira, niet ver van Coimbra [illegible]

vestigingen van Lissabon komende, ontmoet, doch of dezelve in staat zijn geweest, iets met voordeel te ondernemen, wordt niet gemeld.

Men hield het er te Lissabon voor, dat don *Carlos* zich nog altijd op Portugeesch grondgebied bevond, en verhaalde, dat een gezant der Koningin Regentes zich bij hem had vervoegd, met den last, dat hij, gehoorzamende aan de bevelen van den overleden Koning, zich naar Italie moest begeven. Men had echter geweigerd deze depeches aan te nemen, en den gezant in zijne hoedanigheid te erkennen.

— Laatstleden zaturdag heeft alhier de plegtige installatie van den nieuw-gekozen Lord-major plaats gehad.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. $88\frac{1}{2}$; de Holl. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $49\frac{3}{4}$; 5 pCt. $93\frac{3}{4}$; Portugal $69\frac{3}{4}$.

160ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIERDE KLASSE.

VIJFDE TREKKING. N°. 12,239 *f* 1,000; – N°. 10,742 *f* 1,000; – N°. 3,724 *f* 1,000; – N°. 9,443 *f* 1,000; – N°. 11,165 *f* 1,000.

ZESDE TREKKING. N°. 12,770 *f* 1,000.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 14den November.*

NEDERLANDEN. pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ ur.*
Werkel. schuld $2\frac{1}{2}$	$48\frac{5}{8}$	$49\frac{1}{8}$	$48\frac{5}{8}$
Dito dito 5	$92\frac{9}{16}$	$93\frac{3}{16}$	$92\frac{9}{16}$
Uitgestelde dito ...	$1\frac{11}{64}$		
Kansbill. dito ...	$21\frac{3}{8}$	22	$21\frac{15}{16}$
Amort. Syndic. $4\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{4}$	87	$86\frac{3}{4}$
Dito dito $3\frac{1}{2}$	$69\frac{1}{2}$	$69\frac{7}{8}$	$69\frac{1}{2}$
Schatkistbiljett. 6	$101\frac{3}{4}$	102	$101\frac{7}{8}$
Oorlogslasten .. 5	100		
Leening 1831 .. 6			
Handel-Maats. $4\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{8}$	$94\frac{1}{8}$	$94\frac{1}{8}$
FRANKRIJK.			
Inschr. Grooth. 3	$73\frac{1}{4}$	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{1}{4}$
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3	$87\frac{5}{8}$		
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	54	$55\frac{1}{4}$	$54\frac{5}{8}$
Dito *f* 1000 .. 3	34	$35\frac{3}{8}$	$34\frac{5}{8}$
Uitges. 3 pc. Sch. 5	$10\frac{1}{4}$	$10\frac{1}{2}$	$10\frac{3}{8}$
Cert. Bons. Lond. 5	$16\frac{7}{8}$	$17\frac{1}{2}$	$17\frac{1}{8}$
NAPELS.			
Certificat. *L. & R.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	$100\frac{7}{8}$	101	
Dito dito 1828/29 5	$101\frac{3}{8}$	$101\frac{1}{2}$	

pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ ur.*
Cert. dito 1831/33 . 5	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{3}{4}$	$91\frac{3}{4}$
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	$64\frac{3}{4}$	65	$64\frac{3}{4}$
Certificat. dito .. 6	65		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300	107	$107\frac{1}{2}$	$107\frac{1}{2}$
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50 ...	90	$90\frac{1}{2}$	
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100 ..			
Dito dito » 250 . 4			
Metalliek 5	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{5}{8}$	$91\frac{5}{8}$
Dito Lond. gen. 5	$91\frac{3}{8}$		
Dito .... $2\frac{1}{2}$			
Oblig. *Golt & C.* 3			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dito $2\frac{1}{2}$			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild*, 5	66	$66\frac{1}{4}$	$66\frac{1}{4}$
GRIEKSCHE.			
Dito te London. 5			

*** Getrouwd:

J. HOFLAND,

1ste *Luitenant*, *bij het* 2de *Bataillon Jagers*,

EN

M. LAMM.

AMSTERDAM, den 14 November 1833.

Vrienden en Bekenden, gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.